

امام جواد علیه السلام ؛ پاسدار حریم وحی

امام محمد تقی (علیه السلام) را به خاطر دست بخشنده ای که داشت جواد می خواندند. آن امام بزرگوار به عنوان پاسدار حریم وحی از تفسیرهای نابه جا و غیرعقلانی آیات قرآن جلوگیری و علما و اندیشمندان را برای فهم صحیح آیات راهنمایی می کرد.

قرن دوم و سوم هجری زمانی حساس در تاریخ شیعه است. شیعیان پس از روزگاری دشوار در مسیر پرتلاطم جریانهای فکری و عقیدتی قرار داشتند و در برابر هجوم ظالمانه دشمنان پایداری می کردند.

حضرت امام جواد پس از شهادت پدر بزرگوارش، حضرت امام رضا در خردسالی، سن هفت سالگی زمام قافله امت را به دست گرفت و به امامت رسید.

امام جواد (علیه السلام) نخستین امام شیعه است که در خردسالی به امامت رسید. این مسئله بر اثر طعن مخالفان و توطئه ظالمان مایه حیرت و سرگردانی برخی از شیعیان بود. آنان که از دسترسی به ساحت حضرت امام محروم بودند، با گونه ای تنش و اضطراب فکری مواجه شدند، اما بر اثر خودگرایی شیعه و ایمان ژرف به مفهوم سترگ امامت به تدریج از تردیدها کاسته شد.

زمینه سازی برای امامت حضرت جواد از زمان امام صادق آغاز شده بود، ابوبصیر از اصحاب امام صادق می گوید: بر آن حضرت وارد شدم در حالی که پسر پنج ساله ای دست مرا گرفته بود، سپس امام فرمود: چگونه خواهید بود زمانی که اند این پسر حجت خدا بر شما گردد.

امام رضا نیز گاه نظر شیعیان را به این مسئله مهم جلب می کرده است، از ابونصر بزنطی نقل شده که من و صفوان بن یمینی بر امام رضا ع وارد شدیم در حالی که ابوجعفر (امام جواد) که سه سال سن داشت ایستاده بود، ما عرض کردیم فدایت گردیم، اگر پناه بر خدا اتفاقی بیفتد، بعد از شما چه کسی امام است؟ حضرت فرمود: "همین پسر من" و با دست به ابوجعفر اشاره کرد.

این که کودکی خردسال رهبری امت را عهده دار شود، نخستین بار در مورد امام جواد تحقق یافت، سن کم آن حضرت حتی عده ای از شیعیان را درباره مسئله امامت دچار تردید کرد، به گونه ای که گاه سؤال می کردند تا زمانی که ایشان به سن امامت برسند، چه کسی امام شیعه خواهد بود؟ و خواص شیعه پاسخ می دادند، اگر بنا به فرموده ائمه اطهار حضرت جواد، امام و پیشواست سن کم او مسئله ای نیست و او با وجود سن کم شایستگی اداره امور مسلمین را دارد.

به هر حال مراجعات مکرر به ایشان و پاسخ بدون تأمل آن حضرت به سؤالات، عظمت و مقام علمی ایشان را بر همگان ثابت کرد.

بی تردید مسئله اعجازآمیز خردسالی امام مبتنی بر بنیادهای پوشیده و غیبی جهان است، آن کس که بتواند در چنین سن و سالی، رهبری قومی را که در سرزمین های دور و نزدیک گسترده بودند، عهده دار شود و در برابر تهاجم انبوه دشمنان از جان نلغزد و پایدار بماند، الهام غیبی را بر وجود خویش دارد.